

otrok, da bi morale skrbeti zanje, a imamo mnogokrat onemogle starše, brate, sestre; dolžnost naša je, da jim pomagamo, skrbimo zanje, kakor skrbi družinski oče za svojo deco. Izventega pa učiteljice nimamo nič manj študij in nabrazbe, nič manj truda in dela kot učitelji, torej tudi plačilo ne sme biti manjše od onih. Enaka plača za enako delo! Pravijo, kje naj dobimo denarja za vse? Kjer so ga dobili za oženjence, tam naj ga vzamejo tudi za neoženjence. (Burno pritrjevanje.)

Nato prečita tajnica gđc. Miklavčičeva prošnjo na deželni zbor, ki je opremljena z vsemi težnjami našega važnega stanu. Visoki deželni zbor naj torej ob prvi priliki ugodi naši upravičeni prošnji, nakaže naj nam torej plačo, kakršna nam gre in kakršno zahtevajo tudi učitelji. Ako deželni zbor ne more ugoditi takoj s povišanjem plač, naj nakaže do popolne regulacije tudi učiteljicam 25% draginjsko doklado. (Soglasno sprejeto.)

Gđc. Zupančičeva poroča o temi: »Česa potrebujemo za svojo organizacijo?« Predvsem poudarja, da manjka kolegijalnosti v učiteljski organizaciji, še bolj pa pogrešamo medsebojnega odkritosrčnega prijateljstva. Tega bi morale iskati v prvi vrsti med tovariši-sotrpini, a imamo za to prežalostne izkušnje, ker so nam učitelji nasprotni, če ne javno pa za hrbtom*) (Neki učitelj se je celo izrazil, naj bomo veseli, ako nam ne nasprotujejo javno.) Kje naj torej iščemo naklonjenosti, ali pri zastopnikih naroda? Ne! Ti nas ne upoštevajo, ker v političnem in socialnem življenju zanje nimamo veljave. Prijateljstvo bi našle v srcu narodovem, pri našem ženstvu. A to nas pa, žal, premalo pozna, ker delamo do sedaj premalo in ker se brigamo premalo zanj. Kdo pa je torej naš prijatelj, kje ga dobimo? Edini naš prijatelj je naše društvo, temu vse lahko zaupamo, potožimo. Zato pa je treba, da smo članice tega društva vse učiteljice, da delamo vse za eno, ena za vse. A dosedaj še pogrešamo združnega duha med sabo, manjka še mnogo delovanja na našem polju. Ven v javnost torej!

Gospa Bregarjeva se zahvali v imenu vseh zborovalk za skrbno sestavljeno prošnjo in poročilo.

Gđc. Zemljanova govori o nekolegijalnosti med učiteljicami in brezbriznosti nekaterih koleginj. Narod bo uvaževal učiteljico šele tedaj, ako si s skupnim, častnim delovanjem pridobimo zaupanje njegovo.

Nato so učiteljice podpisale prošnjo in izvolile soglasno v deputacijo, ki naj izroči prošnjo deželnemu zboru, gđc.: Drollovo, Miklavčičevo in Zupančičevo.

Za naše sirote.

XI. občni zbor »Učiteljskega konvikta«.

Dne 28. pret. mes. se je vršil v »Narodnem domu« v Ljubljani XI. občni zbor »Učiteljskega konvikta« ob mnogobrojni udeležbi.

Predsednikov nagovor.

Zborovanje otvori predsednik, tovariš Jakob Furlan, ki prijazno pozdravlja vse prisotne in se s toplimi besedami spominja umrlega društvenega pokrovitelja dvornega svetnika dr. Gregorja Krečka. Izraža veselje nad lepo udeležbo, ki izpričuje, da se učiteljstvo z velikim interesom zanima za to prepotrebno, koristno in dobrodelno društvo. Ko predstavi

*) To so le sumničenja!

zastopnika politične oblasti, g. dr. M. Zarnika, odda besedo tajniku.

Tajnikovo poročilo.

Tajnik tovariš Juraj Režek poroča,
Slavni zbor!

Na današnji dan, v dan nedolžnih otročičev lanskega leta, smo bili srečno završili svojo desetletnico in z letošnjim letom smo vstopili že v drugo desetletje svojega društvenega obstanka. Kolik razloček med pričetkom prvega in drugega desetletja! Kako mrzlo in zaspano je bilo takrat še med nami samimi; saj je večina učiteljstva nezaupljivo odkimavala kot neverni Tomaži, da iz te moke ne more biti kruha. In danes? Kako živahno si giblje in dela, da, vprav tekmuje učiteljstvo med sabo, odkod da nam bodo poslali več doneskov. Vrhutega je bil prihrumel takrat oni nesrečni potres, ki je ne le razgnal odbor na vse vetrove, ampak prisilil marsikatero nam odprto darežljivo roko, da je hitela bednim nesrečnikom v pomoč, mi pa smo bili ostali v ozadju. Danes pa se večja od dne do dne število naših dobrotnikov in podpornikov med posamezniki raznih stanov, med posojilnicami in našimi občinami. Čuli ste ob zadnjem občnem zboru, s kako lepim uspehom smo končali prvo desetletje. In letos ob začetku drugega desetletja smo zbrali toliko zgradbenega kapitala kot še nobeno leto ne poprej. Ali ni to veselo za vsakega izmed nas, posebno pa še za društveni odbor, ki se trudi in ugiblje, kako bi pomnožil naš kapital.

Društveni odbor, ki ste mu bili pri zadnjem zborovanju poverili društvene posle, si je to delo razdelil tako-le: Jakob Furlan, predsednik; Luka Jelenc, I. podpredsednik; Ignacij Križman II. podpredsednik; Juraj Režek, tajnik; Jakob Dimnik, blagajnik; in odborniki: Engelbert Gangl, Fr. Gärtner, Fr. Scheschark in Ignacij Šijanec.

Odbor je imel med letom več sej, pri katerih je razpravljal in delal načrte, kako bi bilo mogoče tudi v tem letu pridobiti toliko dohodkov kot lani ob desetletnici. In posrečilo se nam je nabrati za štiri tisočake še več od lani. Obnovili smo zopet koncertni in loterijski odsek. O delu in uspehih prvega Vam bo povedal kaj več društveni blagajnik; loterijski odsek pa stopa danes pred Vas s posebnim poročilom in konkretnimi predlogi. Ako se nam posreči ta namera, poskočil bo zgradbeni kapital zopet za nekoliko tisočakov.

Obrnili smo se bili pred vsem na naša učiteljska društva s prošnjo in navodilom, kako naj bi zbirali doneske za naše društvo. (»Učit. Tov.« z dne 12. maja, št. 19). In ne zaman! Mnogo učiteljskih društev je postalo pokrovitelj našega društva; prirejali so nam v korist po raznih krajih koncerte ter zbirali ob konferencah in drugih prilikah doneske. Koliko nam je donesla tudi letos zopet kolekta poštnih znamk!

Razposlali smo dalje prošnje za podporo in poštno položnice vsem zuanim učiteljskim prijateljem, posojilnicam in občinam. Odzvali so se nam z večjim ali manjšimi doneski domalega skoro vsi.

Prav mnogo nam je donesel tudi letos naš »gospodarski program«, ki pa še vedno ni tako razširjen povsod, kakor bi moral biti. Naša okrajna učiteljska društva se premalo pobrinejo za to, in vendar bi imeli ob koncu leta lahko lep dobiček od tega.

Obrnili smo se dalje po naročilu zadnjega občnega zbora do naučnega in finančnega ministrstva za podporo. Prvo nam je odgovorilo, da nima v take namene nikakršnega kredita; drugo pa je odstopilo naša prošnja ministrstvu za

notranje stvari in od tam smo dobili sledeči odgovor: Auf Grund der mit Allerhöchster Entschliebung Seiner k. u. k. Apost. Majestät vom 3. XII. 1905 Seiner Excellenz dem Herrn k. k. Minister des Innern allergnädigst erteilten Ermächtigung wurde das Gesuch des Vereines »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani« um Zuwendung eines Beitrages aus dem Ertragnisse einer Staatslotterie für Civilwohltätigkeitszwecke der diesseitigen Reichshälfte beim k. k. Ministerium des Innern in Vormerkung genommen.

Dali smo tudi v tisk Peerz-Krulčevo knjižico »Pri našem cesarju« ki je že v 8000 izvodih dogotovljena. Ceno smo ji postavili na 10 h. Trdno se nadejamo, da jo bodo šolska vodstva in učiteljstvo priporočali v nakup krajnim šolskim svetom, staršem in drugim dobrotnikom mladine. Minule šolske počitnice smo praznovali 75 letnico cesarjevega rojstva in ob koncu letošnjega šolskega leta bo najlepša prilika, da knjižico razpečamo med mladino.

Izvršili smo tudi sklep lanskega občnega zbora in se zahvalili veleslavnemu občinskemu svetu ljubljanskemu in slavnemu ravnateljstvu Kranjske hranilnice za naklonjeno nam izdatno podporo.

Po vsem tem — bolj podrobno o dohodkih bo povedal društveni blagajnik — razvidite, kako lepo napreduje naše društvo in s kako naglimi koraki se bližamo svojemu namenu. Ta napredek pa je oveselil tudi našo slavno davčno administracijo, ki je dala svojemu zadovoljstvu duška s tem, da nas je djala »pod paragraf« in nam naložila davek, dasi je naše društvo zgolj dobrodelno in nima noben član od društva niti najmanjšega dobička. Proti temu smo seveda vložili priziv in ga bomo nadaljevali do zadnje inštanče.

Dne 2. grudna t. l. smo že v sedmič ravno isti učenki izplačali »Cesarja Franca Jožefa ustanovo«.

Naše društvo šteje danes 41 pokroviteljev, 370 pravih in 420 podpornih članov.

Končno izrekamo našim listom in vsem svojim prijateljem in blagim podpornikom tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.

Blagajniško poročilo.*

Blagajnik tovariš Jakob Dimnik poroča:

Slavni občni zbor!

Ko smo l. 1894. ustanovili naše društvo, sem zapisal na čelo blagajniške knjige kot društveno geslo besede našega domačega pedagoga A. Martina Slomška, ki pravi: »Brez božje pomoči je vse naše prizadevanje brezuspešno«. In če pomislimo danes, koliko simpatij uživa naše društvo ne le med ljudskim učiteljstvom, ampak med vsem prebivalstvom na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem, in če pomislimo dalje, da je v prvih devetih letih naraslo društveno premoženje na 20.000 K, da se je lansko leto pomnožilo za 6000 K, letos pa za 10.000 K, usiljuje se nam nehote misel, da rosi nebo svoj blagoslov nad našim društvom, ki bo prej ali slej varno zavetišče ubogim učiteljskim sirotam in otrokom. Njemu, ki je Oče vseh sirot, trudoljubivosti, delavnosti in požrtvovalnosti učiteljstva ter darežljivosti učiteljskih prijateljev in dobrotnikov se moramo danes zahvaliti, da znaša društveno premoženje koncem tekočega leta 36.608 kron 20 h.

In če bomo v novem letu vsaj tako in morebiti še nekoliko bolj požrtvovalni, bo k letu obsorej razpolagalo naše društvo lahko že s 50.000 kronami. Seveda, zato je pa treba delati, delati in zopet delati.

I. Koncerti.

Izvrsten vir za naše društvo so koncerti, ki jih prirejajo posamezna učiteljska in neučiteljska društva na korist konviktu. Le pogledimo koncert, ki ga je priredilo Društvo za zgradbo učit. konvikta dne 9. septembra letos v Ljubljani. V tem koncertu je združilo kranjsko učiteljstvo svoje moči ter pokazalo vso svojo ljubezen in požrtvovalnost za konvikt. Zato je bil pa tudi uspeh nepričakovano velik; dosegli smo namreč 1400 kron čistega dobička. Vsa čast in hvala gospodičnam učiteljicam-pevkam in učiteljem-pevcem in posebno zahvalo zasluži pa pevovodja g. Pavel Gorjup, ki je potoval iz kraja v kraj ter zbiral in navduševal pevke in pevce za koncert. Hvala tudi našemu marljivemu predsedniku, g. J. Furlanu, ki je s pomočjo ljubljanskih tovarišic zbiral dobitke za loterijo pri koncertu. Hvala torej ljubljanskim koleginjam in vsem, ki so kakorkoli pripomogli k temu sijajnemu moralnemu in gmotnemu uspehu našega koncerta!

Enak uspeh je doseglo tudi goriško učiteljstvo s koncertom, ki ga je priredilo »goriško učiteljsko društvo« meseca majnika v Gorici, ki je donesel našemu društvu 1100 kron čistega dobička. Goriško učiteljstvo je navzlic nizkim plačam navdušeno, idealno, agilno in napredno za vsako dobro stvar in smo bili že naprej prepričani, da bo imel koncert lep uspeh, in nismo se motili. Duša koncerta je bil pa seveda g. nadučitelj Ignacij Križman, ki je tudi duša in glava vsega goriškega učiteljstva. Vsa čast njemu in vrlemu goriškemu učiteljstvu!

Za prihodnje leto se pa, kakor čujemo, pripravlja vrlo štajersko učiteljstvo, da priredi tudi tak koncert v Celju. Brez dvombe bo imel tudi ta koncert gotovo lep uspeh za naše društvo.

Jako lep koncert je priredilo tudi Pedagoško društvo v Krškem, ki je donesel našemu društvu 606.74 K čistega dobička. Ta koncert je zasluga predsednika Pedagoškega društva g. Lj. Stiasnega, ki je navduševal učiteljstvo tega okraja za koncert in nabiral darove. Bodi izrečena na tem mestu vsem prav topla zahvala.

Tudi v drugih okrajih na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem bi se lahko prirejali taki koncerti. Treba je le enega, da stvar izproži in potem gre sama naprej. Predvsem so v to poklicani društveni predsedniki. Vstopnina naj se pa pobira po celem okraju, kakor je storilo goriško učiteljstvo in pa učiteljstvo krškega okraja. Skušnja je pokazala, da v takem slučaju učiteljice in učitelji kar tekmujejo med sabo, kdo bo več vstopnine nabral.

Letos se je priredilo na korist našemu društvu 9 koncertov in sicer a) na Kranjskem: »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« v Ljubljani (1400 K); Pedagoško društvo v Krškem (606.74 K); učiteljstvo iz Toplic, Soteske in Gornje Sušice v novomeškem okraju (52.54 K); Blejski diletantje — seveda večinom učitelji (32.50 K) in zopet Blejski diletantje (68.66 K); b) na Štajerskem: Tamburaški koncert v Ptujju (41.50 K); Savinsko učiteljsko društvo (120.04 K); Gornjegrajsko in Savinsko učiteljsko društvo (160 K); c) na Goriškem: Okrajno učiteljsko društvo za goriški okraj (1100 K).

Vsi ti koncerti so nesli našemu društvu 3.581.92 K in sicer na Kranjskem 2160.38 K, na Goriškem 1100 K in na Štajerskem pa 321.54 K. Razvidno je, kako bogat vir za naše društvo so koncerti; zato pokladamo danes vsem učiteljskim prijateljem in dobrotnikom našega društva.

teljskim in tudi neučiteljskim društvom, ki imajo v njih učitelji vplivno besedo, da tudi v novem letu prirede krajevnim razmeram primerne koncerte in veselice na korist »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta.«

2. Hranilnice in posojilnice.

Odbor se je obrnil s prošnjo za podporo na vse hranilnice in posojilnice na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem, katerih je vseh skupaj blizu 500. Izmed teh se jih je odzvalo naši prošnji 20, ki so pomnožile društveni kapital za 1185 K. Največ posojilnic se je odzvalo naši prošnji s Kranjskega, in sicer 17, ki so darovale za naš konvikt 1155 K; s Štajerskega sta se odzvali dve, vsaka z 10 K in na Primorskem pa samo ena z 10 kronami. Zaradi pregleda bodi mi dovoljeno, da navedem vseh 20 hranilnic oziroma posojilnic z imenom in z darovano vsoto. Darovale so a) na Kranjskem: 1) Okrajna posojilnica v Krškem, 20 K; 2) Prva Dolenjska posojilnica v Metliki, 20 K; 3) Ljubljanska kreditna banka, 50 K; 4) Glavna slovenska hranilnica in posojilnica v Ljubljani, 50 K; 5) Posojilnica v Žuženberku, 50 K; 6) Notranjska posojilnica v Postojni, 50 K; 7) Logaška posojilnica 45 K; 8) Kranjska hranilnica v Ljubljani, 300 K; 9) Kmetijska posojilnica Ljubljanske okolice, 100 K; 10) Posojilnica v Radovljici, 40 K; 11) Posojilnica za Stari trg, Lož in sosodstvo, 40 K; 12) Posojilnica in hranilnica v Moravčah, 100 K; 13) Prva dolenjska posojilnica v Metliki, 200 K; 14) Posojilnica v Zagorju ob Savi, 20 K; 15) Posojilnica v Sodražici, 20 K; 16) Vrhniška posojilnica, 30 K; 17) Okrajna posojilnica v Krškem, 20 K; b) na Štajerskem: 1) Posojilnica na Dolu, 10 K; 2) Posojilnica v Vojniku, 10 K; c) na Primorskem: Posojilnica v Marežigah, 10 K.

To so torej hranilnice in posojilnice, ki so stopile v vrsto naših dobrotnikov. Sicer bi jih bilo lahko še mnogo več, če bi učiteljstvo v dotičnih krajih, kjer so posojilnice, storilo svojo dolžnost. Dobra beseda ob pravem času in na pravem mestu veliko izda. Odbor bo tudi letos poslal prošnje na vse hranilnice in posojilnice na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem; prosimo pa, da učiteljstvo te prošnje spremlja in podpira ter skrbi ob času občinih zborov posameznih hranilnic in posojilnic, da se te spomnijo pri razdelitvi darov tudi učiteljskega konvikta. Le vsi za enega in eden za vse!

3. Občine.

Odbor je trkal in trkal, kjer je le čutil, da bi se dobil kak vinar za »konvikt« in tudi našim občinam ni prizanesel s svojo nadležnostjo. Razposlal je namreč na vsa županstva, oziroma občinske zastope tiskane prošnje za podporo in tudi te prošnje so imele precej povoljen uspeh, zakaj prejeli smo od naših občin za naše društvo 1344·23 K. Odzvalo se je naši prošnji 22 županstev, oziroma občin in sicer na Kranjskem 17 s 1274·23 K, na Štajerskem 3 z 20 kronami in na Primorskem pa 2 s 60 kronami. Tudi tu je bil uspeh odvisen od učiteljstva dotičnega kraja, zakaj čimbolj se zaveda učiteljstvo dotičnega kraja svoje dolžnosti napram našemu društvu, tem boljši je gmotni uspeh. Nam učiteljem ne pada mana z neba, ampak si moramo vsak vinar za naša podjetja izprositi in priboriti. Zato, tovariši, le na delo vsak v svojem kraju, da se čim več občin oklene našega društva,

zakaj: Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to možje storiti dolžan. Tisti učitelj, ki dandanes opravlja svojo službo samo med štirimi stenami, a ničesar ne stori za učiteljsko organizacijo in učiteljska podjetja, tak učitelj ne pozna dandanes svojega zvanja. Vsi stanovi se dandanes organizujejo in združujejo in čim tesneje se združujejo, čim bolj se zavedajo svojega stanu, tembolj in tem hitreje napredujejo. Naša organizacija mora biti pa tudi gospodarsko tako urejena, da v stiskah, nadlogah, skrbeh in težavah ne pridemo v zadrego ter najdemo utehe, pomoči in zavetja pri nas samih. Pričetek in konec naše gospodarske organizacije bodi pa naš »konvikt«, ki bodo našle v njem zavetje naše sirote in otroci, ki bo dobila v njem primerne prostore naša hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« ter dobro streho naša »Zaveza«, šolski muzej in morebiti še kako drugo učiteljsko podjetje. Da pa pridemo čim preje do cilja, zato moramo pa z združenimi močmi na delo ter nabirati prispevkov za konvikt, kjerkoli in kadarkoli se nam nudi prilika.

Občine, ki so položile svoj dar na altar učiteljskega konvikta, so te-le: a) na Kranjskem: 1) Ljubljanska mestna občina, 500 K; 2) Stara Loka na Gorenjskem, 20 K; 3) Jesenice na Gorenjskem, 100 K; 4) Kostanjevica na Dolenjskem, 40 K; 5) Velike Lašče, 4·23 K; 6) Koroška Bela, 100 K; 7) Bled, 50 K; 8) Bloke, 50 K; 9) Metlika, 50 K; 10) Vič pri Ljubljani, 20 K; 11) Spodnja Šiška, 200 K; 12) Begunje na Gorenjskem, 40 K; 13) Kamnik na Gorenjskem, 20 K; 14) Ribnica na Dolenjskem, 20 K; 15) Št. Peter na Krasu, 10 K; 16) Dovje na Gorenjskem, 20 K; 17) Litija, 20 K; b) na Štajerskem: 1) Zakot pri Brežicah, 5 K; 2) Petrovče, 5 K; 3) Sevnica, 10 K; c) na Primorskem: 1) Tolmin, 50 K; 2) Sv. Križ pri Vipavi, 10 K.

Kakor sem že poprej omenil, so prispevale občine našemu društvu v tekočem letu 1344·23 K. Bodi vsem skupaj in posebej še njih vrlim županom izrečena na tem mestu prav topla zahvala!

4. Kolekte poštnih znamk.

Sicer bolj majhen, a vendar upoštevanja vreden dohodek našega društva so kolekte poštnih znamk, ki so nam prinesle že skoraj 1200 K. Kakor pri vseh drugih naših virih, tako je treba tudi pri kolektah nekoliko požrtvovalnosti. Kdor je prav priden in požrtvovalen, nabira sam znamke pri učiteljskih prijateljih dotičnega kraja; na ta način je kolekta najhitreje izpolnjena. Drugi pa zopet niso vneti za tako pobiranje, ampak prilepijo par znamk ter pošljejo kolekto naprej. Tudi to je dobro in društvu v korist. Ni pa v korist društva, če kdo kolekto prejme ter sedi na nji tudi po cele mesece. Kolekte dosežejo le tedaj svoj namen, če se hitro pošiljajo naprej. V nekem okraju na Štajerskem se je izrazila želja, da bi blagajnik vse došle znamke iz dotičnega okraja zabilježeval na račun pokroviteljine. Tu moram pripomniti, da bi se na ta način od blagajnika preveč zahtevalo in dalje kolekte tudi niso namenjene za pokroviteljino. Zopet drug okraj na Štajerskem, ki je našemu društvu poslal tri kolekte, drugega pa še ničesar, je pa zahteval pri zborovanju, da naj »Učit. Tovariš« priobči tudi svoto vsake kolekte in naroči »Zavezi«, da naj ima vpogled v knjige. Tu moram opomniti, da »Učit. Tovariš« ne zbira denarja in kolekt, torej tudi ne more kot tak priobčevati ohodkov, a stori pa to le iz prijaznosti, ker mu te podatke pošilja bla-

gajnik Društva za zgradbo učit. konvikta. Pripomniti moram tudi, da je naše društvo popolnoma samostojno društvo, ki ni podrejeno naši »Zavezi«, torej le-ta kot taka tudi nima pravice pregledovati blagajniških knjig zastran kolekt. Običajno objavljam v Tovarišu vselej le številko vrnjene kolekte in pa okraj, iz katerega je došla; upam, da je to za kontrolo dovolj. Vse došle znamke pa prilepim na poštne hranilne karte, ki jih potem nesem na pošto v poštno hranilnico, za katero imam 7 knjižic. Časih pa tudi znamke prodam ter naložim ta denar v hranilnici.

Letos se je vrnilo blagajniku 64 kolekt in sicer s Kranjskega 32, s Štajerskega 20 in s Primorskega pa 12. Vredne so bile po 3 do 10 in nekatere tudi po več kron. Če je svota pod kolekto zabilježena, jo objavim tudi v Tovarišu, drugače pa ne, ker mi seštevanje raznovrstnih in nakupičenih znamk vzame preveč časa.

Okraji, iz katerih so mi došle izpolnjene kolekte, so sledeči: a) na Kranjskem: 1.) Ljubljanska okolica, št. 39 in 65; 2.) Novo mesto, št. 2, 58 in 69; 3.) Krško, št. 1, 50 in 2 prepisa; 4.) Kranj, št. 5, 6, 19, 20 in 3 prepisi; 5.) Litija, št. 62; 6.) Kočevje, št. 15, 16 in 17; 7.) Kamnik, št. 8, 9, 10, 11 in 12; 8.) Postojna, št. 57 in 58; 9.) Logatec, št. 44, 45, 55 in 56; 10.) Črnomelj, št. 5; b) na Štajerskem: 1.) Laški okraj št. 13, 62 a, 62 b, 79 in 80; 2.) Ptujski okraj, št. 77, 91 in 92; 3.) Št. Lenart, št. 64 in 65; 4.) Celjski in vranski okraj št. 1, 69 in 70; 5.) Konjice, št. 9, 10, in 75; 6.) Šmarje, št. 88; 7.) Slovenj gradec, št. 36; 8.) Rogatec, št. 93 in 94; c) na Primorskem: 1.) Goriški okraj, št. 1, 13 in 14; 2.) Tolminski okraj, št. 5, 6, 121 in 2 prilogi; 3.) Voloski okraj, št. 9, 10, 127 in 128. Krožijo pa še križem domovine 103 kolekte in sicer na Kranjskem 51, na Štajerskem 31 in na Primorskem pa 21. Mogoče je pa tudi, da ne krožijo vse in da počivajo nekatere zaprašene v miznicah takih kolegov in kolegij, ki se ne ogrevajo za učiteljski konvikt.

Torej, s kolektami le naprej in naprej, zakaj:

Zrno do zrna pogača,
kamen do kamena palača!

5. Članarina.

Na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem je nameščenih nad 2000 učiteljev in učiteljic. Ko bi bili vsi ti člani našega društva, kako lep gmoten uspeh bi bil to. Žal, da temu ni tako. Res je, da imamo nizke plače, a 2 kronici na leto bi si že vsakdo lahko utrgal, saj bi imel s tem zavest, da je daroval ti dve kroni za učiteljske sirote in otroke. Prejšnja leta se je marsikdo izgovarjal, da bi rad žrtvoval ti dve kroni, če bi jih prišel kdo pobirat. Iz tega vzroka je šel odbor učiteljstvu na roko ter uvedel čekovni promet. Vsako šolsko vodstvo dobi po novem letu poštno položnico (ček) s prošnjo, da pobere pri podrejenem mu učiteljstvu letnino. Nekateri šolski voditelji store to dragevolje, mnogo jih je pa malobrižnih za naše dobrodelno in prepotrebno društvo. In to ni lepo! Ob novem letu sem razposlal vsem šolskim vodstvom na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem tiskane prošnje in poštne položnice. To mi je dalo mnogo dela; škoda, da se to delo ni tako izplačalo, kakor bi bilo želeti. Premalo stanovskega ponosa in stanovske samozavesti je še med nami. Kakor sem že preje omenil, je na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem nad 2000 učiteljev in učiteljic in od vseh teh jih je pri našem društvu samo 370, ki so plačali

letnino 2 K za tekoče leto. Od teh jih pripada na Kranjsko 175, na Štajersko 135 in na Primorsko pa 60. Te številke niso častne za nas. Upajmo pa, da bo v novem letu bolje in da se bo tudi ostalo nčiteljstvo predramilo iz svojega mrtvila ter pristopilo z dvema kronicama na leto »Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta.« Bog daj!

6. Gospodarski program.

Leta 1897. smo ustanovili gospodarski program, ki do naša društvu vsako leto precej lepih kronic. Le pomislimo, koliko smo že prejeli samo za šolske zvezke, poprej od g. Petriča, zdaj pa od g. Grubbauerja. Samo letos nam je darovala tvrdka Grubbauer iz Linca 500 K. Na Štajerskem in na Primorskem imajo v rabi zopet druge zvezke. Želeti bi bilo, da stopi štajersko in primorsko učiteljstvo v dogovor z izdelovalci teh zvezkov; gotovo bo vsak izdelovatelj rad daroval vsako leto od izkupička primerno svoto za učiteljski konvikt. Torej, štajersko in primorsko učiteljstvo, le na delo, da nam bo mogoče k letu osorej o uspehu že kaj poročati. Pa tudi trgovci s šolskimi potrebščinami radi prispevajo za naš konvikt, če se jih za to naprosi n. pr. g. J. Bahovec v Ljubljani daruje navadno po 50 K na leto, drugi trgovci s šolskimi potrebščinami pa po 10 in 20 kron. Tako je v Ljubljani in tako bi bilo lahko tudi v Celju, Mariboru, v Gorici, v Trstu in na Reki. V teh mestih naj si izbere izvenkranjsko učiteljstvo tudi po eno trgovino z manifakturnim in po eno s konfekcijskim blagom. Kranjski učitelji in učiteljice imamo tvrdko Fr. Ksav. Souvanovo in Gričar & Mejač, ki nam darujeta od učiteljskega izkupička vsako leto okroglih 100 do 200 K. Tudi tiskarne, ki jim daje učiteljstvo zasluzka, rade prispevajo za konvikt. »Narodna Tiskarna v Ljubljani nam daje po 200 K na leto. Prezreti tudi ne smemo založnikov šolskih tiskovin. Kranjski učitelji smo v tem oziru že dobro organizirani; upajmo, da nam bo sledilo tudi izvenkranjsko učiteljstvo ter si ustanovilo svoj »gospodarski program.«

7. C. F. J. I. jubilejska ustanova.

To ustanovo smo ustanovili kranjski učitelji l. 1888 v proslavo cesarjeve 40 letnice. Zbirali smo tri leta ter nabrali 2.800 K. Ustanova je določena izključno le za učiteljske sirote na Kranjskem ter znaša na leto 80 K in se izplača vsako leto dne 2. decembra. Do zdaj je uživala ustanovo učiteljska sirota Bogomila Osana. Prejela je vsega skupaj 560 K. Letos je pa Bogomila Osana izostala iz šole. Treba bo ustanovo zopet razpisati ali jo pa podeliti sestri Kristini Osana, ki obiskuje tukajšnjo slovensko dekliško šolo.

Kakor že povedano, znaša ustanova 80 K na leto, ostanek obresti se pa pripiše vsako leto h kapitalu, da bo s časom mogoče napraviti še II. mesto te ustanove. Letos se je pripisalo h kapitalu 36 K obresti ter znaša ves kapital koncem t. leta 3009 K.

B. Pokrovitelji.

Pokroviteljev, ki so vplačali po 200 K, ima naše društvo 41 in sicer na Kranjskem 34, na Primorskem 6 in na Štajerskem pa 1. Letos so nanovo postali društveni pokrovitelji: 1.) Ljubljanska mestna občina. 2.) Občina Spodnja Šiška pri Ljubljani; 3.) g. državni poslanec notar Ivan Plantan; 4.) Pedagoško društvo v Krškem (3 krat); 5.) Prva dolenska posojilnica v Metliki; 6.) Okrajno učiteljsko društvo za goriški okraj

(6 krat) 7.) Savinsko učiteljsko društvo; 8.) G. Ivan Jebačin, lastnik »Prve jugoslovanske tovarne za kavine surrogate v Ljubljani.«

Na račun pokroviteljine so pa vplačali: 1.) Ljubljansko učiteljsko društvo 50 K; 2.) Učiteljsko društvo ljubljanske okolice 50 K; 3.) Metliška občina na Dolenjskem, 50 K; 4.) g. Josip Prosenc, bančni ravnatelj i dr. v Ljubljani, 50 K; 5.) g. Gustav Pirc, ravnatelj Kmet. družbe, 50 K; 6.) Litijsko učiteljsko društvo 100 K; 7.) Gornjegrajsko učiteljsko društvo 80 K; 8.) Ormoško učiteljsko društvo 50 K; 9.) Sežansko učiteljsko društvo 50 K; 10.) Tolminska občina 50 K; 11.) g. Jernej Bahovec, trgovec s šolskimi potrebščinami v Ljubljani, 100 K; 12.) Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice 100 K; 13.) Jeseniška občina na Gorenjskem 100 K; 14.) Občina Koroška Bela na Gorenjskem 100 K; 15.) Posojilnica in hranilnica v Moravčah, 100 K,

Seveda, pokrovitelji se pa ne ponujajo sami, ampak jih je treba iskati in tudi ta uspeh je odvisen edinole od učiteljstva. Zato prosim vse one tovariše in tovarišice, ki jim je mar naše društvo, da vplivajo na posojilnice in hranilnice, na županstva in na imovitejše šolske prijatelje, da postanejo pokrovitelji našega društva. Dobra beseda ob pravem času in na pravem mestu velika izda.

Skoraj nepotrebno se mi zdi poudarjati, da mora biti tudi vsako učiteljsko društvo pokrovitelj »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta«. Na podstavi § 12 naših pravil ima potem vsako učiteljsko društvo pravico toliko odbornikov poslati v odbor našega društva, kolikorkrat je pokroviteljino vplačalo. Do zdaj so pokroviteljino vplačala ta-le učiteljska društva: 1.) Slovensko deželno učiteljsko društvo v Ljubljani (1 krat); 2.) Logaško učiteljsko društvo (1 krat); 3.) Postojnsko učiteljsko društvo (2 krat); 4.) Kranjsko učiteljsko društvo (2 krat); 5.) Pedagoško društvo v Krškem (3 krat); 6.) Učiteljsko društvo goriškega okraja (6 krat) in 7.) Savinsko učiteljsko društvo (1 krat). Vsa ta društva prosimo tem potem, da imenujejo svoje zastopnike v odbor »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta«.

9. Učiteljski dobrotniki.

Vsi pokrovitelji našega društva, vsi denar ni zavodi, vse občine in vsi drugi prijatelji in podpirniki naši, ki so kaj prispevali za učiteljski konvikt, so učiteljski dobrotniki. Tako sem jih vedno imenoval letos, ko sem objavljaj njih darove za učiteljski konvikt. Prepričan sem, da govorim iz srca vseh prisotnih in neprisotnih učiteljev, če se v imenu današnjega občnega zbora vsem učiteljskim dobrotnikom kar najtopleje zahvaljujem ter izrazim hkrati tudi ponižno prošnjo, da tudi nadalje ostanejo naklonjeni našemu društvu. Bog jih živi!

10. Kako je naložen denar.

Kakor sem že uvodno omenil, smo nabrali za konvikt prvih devet let okroglih 20.000 K, lansko leto 6000 K in letos pa 10.000 kron. Vse društveno premoženje znaša danes 36.608 kron 20 vinarjev. Ves ta denar je plodonosno naložen ter se obrestuje v poštni hranilnici po 2%, v drugih denarnih zavodih pa po 4%, 4,5% in po 5%. Največa svota je naložena v »Hranilnici in posojilnici učiteljskega konvikta po 5%.

Poštna hranilnica obrestuje denar sicer samo po 2%, a pripravna je za zbiranje denarjev potom poštne položnice (čekov), ki jih pošiljam šolskim vodstvom, posojilnicam in hranilnicam, županstvom in takim osebam, od katerih upam, da bi se kaj dobilo za naš konvikt. Denar, ki ga pa prejmem na roko ali pa potom poštne nakaznice, ga pa naložim v poštni hranilnici. Kadar se nabere tisočak, pa dvignem ter naložim v naših hranilnicah. To pa delom zaraditega tako, ker se mi na ta način moje delo, ki ni posebno majhno, znatno olajša. Upam, da slavni občni zbor ne bo ugovarjal temu mojemu postopanju.

11. Sklep.

S tem sklepam svoje poročilo. Če se ozremo nazaj na 11letno naše delo, se oziroma lahko s ponosno samosvestjo na to 11letno dobo, a z veselim srcem in prijaznim licem gledamo pa tudi lahko v bodočnost, zakaj če bomo tudi v bodoče s takim navdušenjem delovali za naš konvikt, če bomo imeli tudi v bodoče toliko dobrotnikov, kakor smo jih imeli dosedaj in če bo naše društvo tudi v bodoče deležno blagoslova z nebes, ne bo dolgo, ko se bo v beli Ljubljani dvignila krasna stavba z napisom: »Učiteljski konvikt.« In vsakdo izmed nas, ki bo šel mimo te stavbe, bo lahko rekel: Tudi nekaj mojih žuljev, tudi mojim ustam pritrغانih grizljajev je nekaj v tej stavbi; vsi skupaj bomo pa s ponosom trdili: To je naše delo, to je naš trud, to je naša požrtvovalnost! In v to: »Bog daj srečo!«

Poročilo preglednikov računov.

V imenu preglednikov računov izjavlja tovariš Al. K e c e l j, da so računi v najlepšem redu in denar plodonosno naložen. Za vzorni red in trud izreka blagajniku priznanje in zahvalo. (Odobranje.) (Konec prih.)

Iz naše organizacije. Štajersko.

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj je imelo svoje zadnje redno zborovanje v društvenem letu 1905 dne 8. decembra v navadnih prostorih v Celju. V svojem pozdravnem nagovoru izraža tovariš predsednik veselje na obilem številu navzočih članov in članic ter na prisotnosti gosta, zdaj v zasluženem pokoju v Celju bivajočega nadučitelja g. Hernausa, čestita obenem tudi tov. g. Kvedru iz Št. Jurja ob juž. žel. na srečno prestalem izpitu učiteljske usposobljenosti za meščanske šole in tovarišicama gdč. Hinterlechner in gdč. Žizek, obe iz Šmartna v Rožni dolini, na prestalem izpitu učiteljske usposobljenosti za ljudske šole.

Po prečitaniu in odobrenju zadnjega zapisnika omenja tov. predsednik novi šolski in učni red, ki se na prvo čita lepo, a po natančnejšem pregledu se najde marsikaka določba, ki nas ne more zadovoljiti. Tovarišu g. Šahu se je poverila naloga, da pri prihodnjem zborovanju razpravlja o novem šolskem in učnem redu.

Razen o »Lehrerbundovem« zborovanju v Gradcu se je tudi govorilo o željah in prošnjah, ki so se pretresovale pri zadnjem deželnozbornem zasedanju. Zlasti se omenja prošnja štaj. učiteljstva, da bi se vsa kot definitivnem učiteljem (podučiteljem) prebita leta vračunila polno v starostne doklade. Prošnja se je na predlog famoznega deželnozbornskega odbornika Linka odklonila z motivacijo, da je dežela storila za šolo in učiteljstvo dovolj. To je pač prazna baharija! Z odklonitvijo imenovanega predloga se je zgodila večini štajerskega učiteljstva velikanska krivica, ki jo marsikateri tovariš občuti bridko. Značilno je, da se pri razpravi tega predloga ni oglasil noben naših slovenskih poslancev,